

О Б Щ И Н А К Н Е Ж А

5835 гр. Кнежа ул. "М. Боев" 69 тел. 09132/7136 факс: 09132/7007
E-mail: obstina_kneja@knezha.bg; www.knezha.bg

Годишен доклад за наблюдение изпълнението на План за интегрирано развитие на Община Кнежа 2021-2027 г. за 2024 г.

февруари 2025 г.

Планът за интегрирано развитие на Община Кнежа /ПИРО/ е основен планов документ на общинско ниво за програмния период 2021 – 2027 г. Като такъв, в него се определят основните направления на провежданите политики на местната власт за комплексно и ефективно използване на наличните ресурси и на потенциалите на територията на Община Кнежа.

Основната цел на Плана е постигане на устойчиво комплексно (интегрирано) развитие на общината на основата на разполагаемите ресурси и потенциала на територията. Предмет на наблюдение и оценка на годишния доклад е постигането на заложените в ПИРО цели и приоритети както по отношение на финансирането, така и по отношение на постигнатия напредък по дефинираните индикатори за наблюдение. В доклада още се прави преглед и оценка на извършените дейности, свързани с информирането и запознаването на широк кръг от заинтересовани страни относно изпълнението на ПИРО, вкл. конкретните проекти към него.

Целта на годишния доклад за наблюдение изпълнението на ПИРО е да обобщи постигнатото през календарната година и да оцени доколко ефективно и ефикасно е изразходван публичния ресурс, отчитайки социално-икономическата среда през съответната година, и при необходимост да отправи препоръки за предприемане на действия за корекция на процесите на планиране, програмиране и ресурсно осигуряване на развитието на общината. Настоящият доклад е изготвен на основание чл. 23 от Закона за регионалното развитие /ЗРР/ и във връзка с чл. 72, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие /ППЗРР/ и е представен в обхвата на чл. 72, ал. 8 от същия, като съдържа информация за:

1. Общи условия за изпълнение на плана за интегрирано развитие на общината и в частност промените в социално-икономическите условия в общината.
2. Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината въз основа на индикаторите за наблюдение.
3. Действия, предприети от компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на Плана за интегрирано развитие на общината.

4. Изпълнение на проекти, допринасящи за постигане на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране.

5. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНИТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ НА ОБЩИНАТА.

Планът за интегрирано развитие на Община Кнежа за периода 2021-2027 г. като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциал за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, свързани общо от стремежа към по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията. Прилагането и изпълнението на залегналите в ПИРО цели и мерки гарантират значително увеличаване равнището на социално-икономическото развитие на Община Кнежа.

Демографско развитие

Населението на Община Кнежа по данни на НСИ от извършеното през 2021 г. национално преброяване е 12 937 души, като градското население представлява почти 77% от общото. По населени места населението е разпределено както следва: в град Кнежа – 9 949, в с.Бреница – 1 721, в с.Еница – 949, в с.Лазарово – 318 души. Тези данни показват наличие на демографска криза в района, водеща до трайна тенденция на намаляване на населението и влошаване на възрастовата структура – броят на хората в над трудоспособна възраст нараства за сметка на тези в трудоспособна възраст.

Пазар на труда

Характеристиката на пазара на труда показва състоянието на работната сила и степента на нейното развитие. Възможностите за работа в общината са ограничени. Въпреки наличието на действащи национални и регионални програми за заетост, чрез които се подпомагат безработни лица, търсещи активно работа, броят им за 2024 г. не е голям. Това е предимно заетост и обучение на хора с трайни увреждания, временно заети лица по Национална програма „Помощ за

пенсионирани“, Програма за заетост и обучение на продължително безработни лица, Регионална програма за заетост, Програма „Старт на кариерата“, както и по Проект „Заетост за теб“, „Младежка заетост“ и „Младежка заетост +“. В следствие на ограничените места за трудова реализация, голяма част от хората в трудоспособна възраст се насочват към големите и развити административни центрове в страната и чужбина. Основен проблем и през 2024 г. си остава нивото на безработица в района, която бележи покачване в сравнение с 2023 г. По последни данни на Агенцията по заетостта равнището на безработицата в общината към 31.12.2024 г. е 10,7% или 511 лица. Най-голям е дялът на безработни лица над 50 годишна възраст, те са 44,8%, следвани от безработни лица на възраст от 30 г. до 49 г., които са 43,3%, а 11,9% са безработните до 29 г., при които се наблюдава спад от 2% в сравнение с 2023 г. Изводът, който се налага е, че населението на община Кнежа бележи трайна тенденция на намаляване и застаряване. Приоритетите в заетостта и намаляване на безработицата в община Кнежа са взаимосвързани и се отнасят до съживяване на района, повишаване на икономическата активност, привличане на инвестиции, осигуряване на заетост, насърчаване на алтернативната заетост, задържане и повишаване качеството на човешкия ресурс.

Социално развитие

Социалната политика на Община Кнежа е насочена към развитие и разширяване на съществуващите социални услуги и разкриване на нови и иновативни социални услуги, съобразно потребностите на населението на общината. Работи се усърдно в посока към създаване на условия за ефективно функциониране на социалните и здравните услуги, повишаване на проектната активност и осигуряване на повече финансови ресурси за развитие на социални услуги. Населението на Община Кнежа се обслужва от общинска МБАЛ-Кнежа. Наблюдава се спад в броя на медицинските специалисти. Няма промяна в броя на детските градини и училищата в общината. 3 детски градини и 1 детска ясла функционират в град Кнежа и по една детска градина има в с.Бреница и с.Еница, като през 2024 г. е запазен броя на групите в тях и броят на педагогическия персонал. В общината функционират 6 училища – 4 основни, 1 начално и 1 средно училище. Всички са общински училища и прилагат иновативни форми на

обучение. Осъществява се ежегодна модернизация в тях и се стимулира развитието на учениците.

Съблюдавайки заложените приоритети и мерки в ПИРО през 2024 г. в направление „Социална и здравна политика“, са изпълнени множество дейности и проекти със социална и здравна насоченост. Продължава досегашната социална политика по отношение на безплатните детски градини и млечната кухня. Непрекъснато се оказва експертно съдействие от общинска администрация на пенсионерските клубове и клубовете по интереси в община Кнежа и насърчаване активността на възрастните хора и лицата с увреждания, с цел предотвратяване на социалната им изолация. През 2024 г. в общината няма разкрити нови социални услуги. Търсят се средства и начини за разширяване обхвата на социалните услуги, предоставяни на територията на общината, както за възрастните хора и лицата с увреждания, така и за ранна интеграция на деца и родители от уязвими групи в обществото. Към настоящият момент нуждаещата се част от населението на общината имат възможност да ползват различни социални услуги, в зависимост от потребностите им. От 2019 г. в общината е въведен Механизъм лична помощ в изпълнение на Закона за личната помощ, от който се възползват лица вкл. и деца с увреждания над 80% с придобито право на ползване на чужда помощ, като броя на ползвателите постоянно расте. Тази част от населението в надтрудоспособна възраст, което е в невъзможност за самообслужване могат да ползват услугите на социален асистент чрез държавно делегирана дейност Асистентска подкрепа. За възрастни хора зависими от грижа и такива притежаващи Решения на ТЕЛК без чужда помощ до края на 2024 г. се изпълняваше проект за предоставяне на интегрирани здравно-социални услуги по домовете. Разширява се обхватът на Домашен социален патронаж, предоставящ топъл обяд на над 240 лица и още 300 лица ползващи топъл обяд по проект, финансиран с европейски средства. През 2024 г. Община Кнежа съвместно с останалите общини в Област Плевен работи усърдно за изготвяне на Анализ на потребностите от социални услуги – увеличаване капацитета на съществуващите и разкриване на нови. Анализът е част от съставянето на Националната карта на социалните услуги, която е приета с Решение №574 от 8 август 2024 г. на Министерски съвет и обнародвано в „Държавен вестник“.

Икономическо развитие

2024 година премина под знака на множество кризи – тежките военни ситуации в Украйна и Близкия изток, екстремни климатични изменения, галопираща инфлация, енергийна и политическа кризи. Годината бе белязана от продължаваща несигурност, висока енергийна нестабилност и уязвимост на публичните финанси. Забавянето на приемането и разпределянето на бюджета от централните към местните власти направи почти всички общини финансово уязвими и отложи изпълнението на приоритетни действия, които да спомагат за развитието на общините. Справянето с тези кризи, наложи сериозна ангажираност на всички нива за минимизиране на щетите. Това безусловно доведе до пренареждането на планирани управленски приоритети на общинско ниво, като се пренасочват ресурси към дейности за намаляване на негативния ефект в най-уязвимите сфери - социални услуги, образователни и културни институции, изпълнение на ангажиментите по проектите с европейско финансиране. Работата в областта на общинското развитие бе насочена към изпълнение на основни дейности и приоритетни направления, в рамките на обективните възможности, създаващи условия за нормално функциониране на обществения живот - поддържането на съществуваща техническа инфраструктура; целесъобразното инвестиране на европейски и общински ресурс. Общината се стремеше да спазва изискванията за приоритетни плащания и изпълнение на програмите в социалната сфера, образованието, здравеопазването и инфраструктурата. Работеше се усилено по усвояване на средства по националните програми и програмите на Европейския съюз.

Политическата нестабилност и икономическа криза в страната са ограничителните фактори за развитието на бизнеса. Въпреки това през 2024 г. се отчита реализирането на значителен брой общински проекти и дейности, насочени към подобряване състоянието на градската среда и населените места, изграждане на съвременна инфраструктура, повишено качество на предоставяните социални услуги, по-добро образование и по-чиста околна среда. Най-сложния елемент на местната финансова политика е постигането на баланс между приходите и разходите и обвързването на определените цели и приоритети за развитие на общината с ресурсите и очаквания ефект за

населението. Предвид това, Община Кнежа се стремеше да осигури финансов ресурс за приоритетните направления чрез ефективно и икономично разходване на бюджетните средства, строга финансова дисциплина за недопускане на поемане на задължения без осигурен финансов ресурс.

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ.

В съответствие с изискванията на чл.33, ал.1 от Закона за регионалното развитие през 2024 г. е изготвена междинна оценка на изпълнението на ПИРО Кнежа, която обхваща периода от 01.01.2021 г. до 31.12.2023 г. Целта на оценката е да се направи проверка по отношение на разумното разходване на средствата, чрез която да се определи степента на ефективността и ефикасността на постигнатите резултати до средата на програмния период по отношение на предварително поставените цели, приоритети и мерки, като същевременно се оценява и устойчивостта на плана и се правят изводи и препоръки за изпълнението му. Основните и най-съществени изводи от Междинната оценка на изпълнението на ПИРО Кнежа са следните:

✓ По отношение на целите, приоритетите и инициативите – въпреки трудностите и предизвикателствата, породени от влошаващите се социално-икономически условия и фактори на външната среда, политическата, финансовата и икономическата нестабилност, е реализиран значителен напредък в изпълнението на плана.

✓ По отношение на индикаторите – наблюдава се общо частично изпълнение на същите, като 8 от тях са преизпълнени /4 за резултат и 4 за продукт/, изпълнени са 3 индикатори за резултат и 1 за продукт, частично изпълнение имат 2 индикатора за резултат и 1 за продукт. За изпълнението останалите индикатори за продукт и резултат общинска администрация ще работи усилено и ще поддържа висока активност при подготовката на проекти и кандидатстване за финансиране.

В резултат от извършената Междинната оценка можем да обобщим, че през първата половина на програмен период 2021-2027 г. Община Кнежа успешно е

усвоила средства от различни източници на финансиране, като финансовата реализация за периода 2021-2023 г. е 81,28%. Планираните и осъществени проекти, дейности и инициативи допринасят за изпълнението на заложените приоритети и за цялостното развитие на общината.

Междинната оценка заедно с досега изготвените годишни доклади за наблюдение изпълнението на ПИРО Кнежа са способи за оптимизация на бъдещото изпълнение на плана до края на периода на действие му - 2027 г.

Целта на годишния доклад за наблюдение изпълнението на ПИРО е да обобщи постигнатото през календарната година и да оцени доколко ефективно и ефикасно е изразходван публичния ресурс, отчитайки социално-икономическата среда през съответната година, и при необходимост да отправи препоръки за предприемане на действия за корекция на процесите по планиране, програмиране и ресурсно осигуряване за развитието на общината.

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на база на определените индикатори за наблюдение и оценка.

Общо 5 са основните приоритети в ПИРО Кнежа:

Приоритет 1: Балансиран, устойчив растеж чрез привличане на свежи инвестиции за утвърждаване на водещите функции на аграрния сектор и на преработвателната промишленост, и развитие на нови функции.

Приоритет 2: Стимулиране на инвестиционни инициативи за повишаване конкурентоспособността на общината.

Приоритет 3: Съхраняване на човешкия потенциал и подобряване на публичните услуги на населението.

Приоритет 4: Опазване на природната и подобряване качествата на селищната среда в съответствие със съвременните урбанистични и екологични изисквания.

Приоритет 5: Създаване на условия за по-добра свързаност и намаляване на териториалните диспропорции.

В настоящата част на доклада е оценен напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за периода 01.01.2024 г. – 31.12.2024 г. на база заложените в Плана индикатори за резултат и индикатори за продукт.

Изминалата 2024 г. беше доста динамична по отношения на подготовката и разработването на инвестиционни проекти, отчитайки фактът че Националния план за възстановяване и устойчивост и Инвестиционната програма за финансиране на общински проекти със средства от държавния бюджет, както и други национални и европейски програми предоставиха добри възможности за финансиране на общински проекти. В тази връзка Община Кнежа подготви и депозира за финансиране през 2024 г. общо 11 инвестиционни проектни предложения, от които за финансиране са одобрени 8.

През отчетната 2024 г. продължиха да се изпълняват и проектите, които са одобрени и стартирали през 2023 г. Такива са общо 10 общински проекти. Всички одобрени и изпълняване през 2024 г. проекти са в изпълнение на Приоритет 3, Приоритет 4 и Приоритет 5 на ПИРО и отговарят на съответните стратегически цели към тях. С изпълнените и приключили през 2024 г. общински проекти е постигнат напредък в изпълнението за индикаторите за продукт и резултат.

Индикаторите за продукт, отнасящи се до наблюдението и оценката на определените приоритети и/или мерки за развитие на общината и измерващи непосредствения напредък по реализацията на проекти и дейности, отнасящи се към ПИРО, се характеризират с постигане на относително нисък напредък спрямо базовата стойност в рамките на отчетната 2024 г. Това се дължи на фактът, че общината има одобрени инвестиционни проекти, за част от които вече са сключени договори за финансиране със съответния Управляващ орган, но при тях има забавяне при извършване на предварителен контрол на тръжната документация и последващ контрол на проведените обществени поръчки за избор на изпълнител. Друга част от одобрените през 2024 г. проекти все още чакат подписване на договори за финансиране.

III. ДЕЙСТВИЯ, ПРЕДПРИЕТИ ОТ КОМПЕТЕНТНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА.

В съответствие с чл. 72 от ППЗРР годишните доклади включват в себе си информация за действията, предприети от компетентните органи за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана. Те включват следните компоненти:

- мерките за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни;
- преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на плана за интегрирано развитие на общината през годината, както и мерките за преодоляване на тези проблеми;
- мерките за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана;
- мерките за постигане на необходимото съответствие на ПИРО със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;
- мерките за прилагане принципа на партньорство;
- резултатите от извършени оценки към края на съответната година.

Мерки за наблюдение и създадените механизми за събиране, обработване и анализ на данни.

Основната мярка за наблюдение изпълнение на ПИРО е чрез предвидените в ЗРР инструменти за това – годишни доклади, междинна и последваща оценки. Действащите механизми за събиране, обработване и анализ на данните са предопределени от източниците на официална информация у нас, както и механизмите за нейното получаване. В този смисъл формалният механизъм може да се обобщи в следните четири стъпки (дейности):

1. Изготвяне на списък с необходимата информация за изготвяне на годишния доклад и/или междинна/последваща оценка.
2. Подготовка и изпращане на официални писма до съответните институции с искане за информация и данни.

3. След получаване на данните, систематизирането им в единна база данни за целите на доклада/оценката.
4. Обработка на систематизираните данни и оформяне на резултатите от извършените анализи с тях.

Основен инструмент за наблюдение и оценка на реализацията на плана е годишният доклад, подготвян в началото на всяка година от програмния период. В допълнение към това, ежегодно общинска администрация Кнежа по изискване на Общинския съвет изготвя отчет за изпълнението на плана за развитие и информация за текущите инвестиционни проекти, изпълнявани в община Кнежа. Освен ежегодните годишни доклади за наблюдение изпълнението на ПИРО, през 2024 г. както вече бе посочено по-горе, е извършена Междинна оценка на изпълнението на ПИРО-Кнежа за периода 2021-2023 г.

Проблеми, възникнали в процеса на прилагане на ПИРО и мерките за преодоляването им.

За 2024 година проблемите са външни за община Кнежа. Те са породени от продължаващите военни действия в Украйна и Близкия изток и последствията от тях – повишаваща се инфлация, нарушени вериги на доставки и бързо растящи цени на стоки и услуги. На национално ниво късното приемане на бюджета на държавата ограничи и затрудни работата на Общинската администрация през годината. Въпреки всичко, и през 2024 г. Община Кнежа адресира адекватни действия в рамките на приоритетите, залегнали в ПИРО и конкретизираните цели и мерки към тях. В това отношение действията на Община Кнежа са свързани с поддържането и обновяването на уличната мрежа, водоснабдителната и канализационната инфраструктура, подобряване управлението на отпадъците, повишаване на енергийната ефективност и намаляване на публичните разходи за енергия.

Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на плана.

Съгласно ЗРР един от основните принципи, на които се основава провеждането на държавната политика за регионално развитие е принципът за партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката. Още с

изготвянето на ПИРО Кнежа е разработена и комуникационна стратегия към него. В нея са описани методите и подходите за взаимодействие с различните заинтересовани страни както в хода на изготвянето на плана, така и при последващата му реализация. В допълнение, ПИРО е публикуван на сайта на Общината, за да може всеки заинтересован да се запознае с него. Предвижда се настоящият годишен доклад също да бъде публикуван на сайта на Община Кнежа, така както е направено с предходните годишни доклади. Други методи за осигуряване на публичност по изпълнението на плана са публикации в медии (онлайн и традиционни) за изпълнението на проекти, заложи в ПИРО.

Мерки за постигане на необходимото съответствие на плана със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени.

ПИРО Кнежа е основен документ за провеждане на политиката за регионално развитие на местно ниво. С него се обективизират действията на местната изпълнителна власт и се създават условия за целенасочено изпълнение на решенията на общинския съвет, дейността на кмета и на общинската администрация. Съответствието на ПИРО Кнежа със секторните планове и програми се постига чрез периодичен мониторинг на измененията или приемането на нови стратегически документи, отнасящи се до развитието на територията. За програмния период 2021-2027 година ПИРО е един от първите документи, който задава рамка за разработване на по-детайлни секторни стратегии и програми. В този смисъл може да се заключи, че ПИРО е в пълен синхрон с останалите стратегически документи на местно ниво, включително тези, отнасящи се до климатичните изменения и мерките за борба с тях. Допълнително значителна част от средствата, предвидени за реализация на дейности и проекти в ПИРО, се очаква да бъдат привлечени от европейските програми. Последните се изготвят в пълен синхрон с националното законодателство и стратегическа рамка. Това гарантира съответствие на ПИРО с останалите стратегически документи на регионално и национално ниво.

Мерки за прилагане принципа на партньорство.

Прилагането на принципа на партньорство е гарантиран от изготвената комуникационна стратегия в ПИРО Кнежа. В нея са идентифицирани и систематизирани заинтересованите страни и са определени приложимите комуникационни дейности и канали за комуникиране на ПИРО Кнежа.

Резултати от извършени оценки.

През 2024 г. е извършена Междинна оценка на изпълнението на ПИРО Кнежа за периода 2021-2023 г. и е изготвен доклад за резултатите от извършената междинна оценка, в който са направени основните изводи на базата на 5 ключови критерии – обоснованост, ефективност, ефикасност, устойчивост и прозрачност. Също там на база синтезирана информация и подробен анализ са очертани важни препоръки за изпълнението на ПИРО през следващите години до края на програмния период. Община Кнежа ще се стреми да изпълни препоръките, защото за развитието ѝ е важно да продължи да предоставя качествени социални, образователни и здравни услуги в съчетание с възможности за работа и просперитет на населението.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА С РАЗМЕРА НА УСВОЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД И ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ТЯХНОТО ФИНАНСИРАНЕ

В Община Кнежа е създадена добра организация за прилагане и изпълнение на ПИРО от гледна точка на съпоставимост между планирани и реализирани проекти, вътрешен мониторинг и контрол. Непрекъснато се търсят начини и възможности за кандидатстване с проекти, привличане и усвояване на средства от европейските фондове и програми. Разработен е добър механизъм за избор на приоритетни за територията проекти и дейности. Именно за това през отчетния период са реализирани проекти и дейности за подобряване условията и качеството на живот в общината, както и естетизация на селищната среда.

През 2024 г. изпълнението на ПИРО се характеризира с разнообразно привличане на средства от различни източници на финансиране. Най-голям дял финансови средства са привлечени от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), национални и международни програма и фондове. Значителен е

и делът на осигурените финансови средства за Община Кнежа от централният бюджет чрез Инвестиционната програма за финансиране на общински проекти, като сключените споразумения през 2024 г. за финансиране изпълнението на инфраструктурни проекти са на обща стойност 9 567 700 лв.

Количественото измерение на напредъкът в изпълнението на ПИРО през 2024 г. е следното:

✓ Разработени и депозирани за финансиране – 11 инвестиционни проекти на обща стойност 12 256 347 лв., от които 8 са одобрени за финансиране на обща стойност 11 854 629 лв.

✓ Брой проекти и програми, по които е работила общината през 2024 г. – 45, като част от тях са стартирали още през 2023 г. и са приключили през 2024 г., а на друга част е започнало изпълнението през 2024 г. и продължават да се изпълняват.

✓ Обща стойност на изпълнените и приключили през 2024 г. инвестиционни проекти – 20 830 948 лв.

✓ Обща стойност на проектите, които са стартирали през 2024 г. и са в процес на изпълнение – 20 983 703 лв.

Изпълнението на заложените приоритети и постигнатите цели спрямо изпълнените през 2024 г. проекти и програми е както следва:

ПРИОРИТЕТ 3: Съхраняване на човешкия потенциал и подобряване на публичните услуги на населението

За постигане на **Стратегическа цел 3.1. Осигуряване на условия за равен достъп до качествено образование и обучение** са реализирани и се изпълняват множество проекти както от общинска администрация, така и от училищата и детските заведения на територията на Община Кнежа. С оглед създаване на условия за максимален обхват на лицата в ученическа възраст в образователната система през 2024 г. от различни фондове на ЕС и програми на МОН за усвоени безвъзмездни финансови средства в размер на 1 022 692 лв.

За постигане на **Стратегическа цел 3.2. Придобиване на образователни и професионални умения за пазара на труда** Община Кнежа непрекъснато изпълнява различни национални и регионални програми и проекти за заетост и обучение на младежи, безработни лица и хора с трайни увреждания, като по този

начин се стреми към повишаване на професионалните умения и квалификация на работната сила и превенция на отпадането от пазара на труда. За тази цел през отчетния период по различни проекти са усвоени 309 892 лв., а в процес на изпълнение са проекти и програми на обща стойност 205 160 лв.

По горепосочения Приоритет 3, най-голям ръст на изпълнение постига **Стратегическа цел 3.3. Предоставяне на качествени услуги по здравеопазването, социалното подпомагане, културата и спорта.**

За постигането на тази цел общината е работила усилено в посока към подобряване достъпа на населението до здравеопазване, развитие на социалните услуги, съобразно потребностите на населението и не на последно място към подобряване качествата на инфраструктурата на образованието, културата и спорта. Това е стратегическата цел с най-много реализирани и в процес на изпълнение проекти през 2024 г. – общо 19 проектни инициативи, финансирани от различни Европейски фондове, национални програми и от държавния бюджет, като общата стойност възлиза на 14 083 791 лв. Част от проектите, които са допринесли за постигане на тази цел имат принос и в постигането на целите, залегнали в **ПРИОРИТЕТ 4: Опазване на природната и подобряване качествата на селищната среда в съответствие със съвременните урбанистични и екологични изисквания.**

Неговата **Стратегическа цел 4.2. Подобряване качествата на селищната система** е насочена към подобряване качествата на публичните пространства в населените места, поддържане на енергийната инфраструктура в общината и използване на алтернативни източници на енергия. За тази цел е привлечен най-голям финансов ресурс, насочен предимно към изпълнение на инфраструктурни проекти за енергийна ефективност, подобряване състоянието на публични пространства, обществени сгради и многофамилни жилищни сгради. През 2024 г. в тази посока са изпълнени или са в процес на изпълнение общо 14 проекти на обща стойност 13 864 253 лв.

За постигане на **Стратегическа цел 4.3. Съхраняване на природния ресурс чрез подобряване на екологичната инфраструктура** Община Кнежа е заложила на инвестиции свързани с изграждането на нова и реконструкция на съществуваща ВиК инфраструктура, както и подобряване управлението на отпадъците на

територията на общината. 2 големи проекти се реализирани през 2024 г за реконструкция на водопроводна мрежа на обща стойност 5 757 243 лв. По отношение на отпадъците, Община Кнежа приоритетно акцентира върху разделното събиране на отпадъците и всички дейности и инициативи са в тази посока – оптимизиране и подобряване на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и рециклируеми отпадъци от домакинствата; закупуване на компостери и поетапно въвеждане на домашното компостиране и други.

ПРИОРИТЕТ 5: Създаване на условия за по-добра свързаност и намаляване на териториалните диспропорции

По отношение на **Стратегическа цел 5.1. Подобряване на транспортната и цифрова свързаност, развитие на електронните услуги и достъпност** Община Кнежа не спира да работи и търси начини за финансиране на проекти и дейности свързани с подобряване качествата на общинската пътна мрежа и уличната мрежа. В тази връзка са изпълнени 3 инфраструктурни проекти на обща стойност 6 603 992 лв. Средствата са осигурени от фондовете на ЕС, националния и общинския бюджет.

Както ясно се вижда постигнато е много добро изпълнение на три от петте заложен в ПИРО Кнежа приоритети – Приоритети 3, 4 и 5. Не се отчита напредък обаче в изпълнението на Приоритет 1 и 2, където са заложен цели, мерки и дейности свързани повече с частния бизнес, привличането на нови инвестиции, създаване на нови иновативни малки и средни предприятия, а така също стимулиране на инвестиционен интерес за развитие на туристическата инфраструктура и развитие на конкурентни сектори, базирани на местни ресурси. Осигуряването на финансови ресурси за развитието на техническата инфраструктура е сериозно предизвикателство пред администрацията, предвид на нейната значимост за интегрираното социално-икономическо развитие на общината и привличането на нови инвеститори в града и общината. Създадена е добра проектна готовност и база данни с проектни предложения, за чиято реализация се търсят възможности за външно финансиране. Като член на Европейския съюз, България има възможност да ползва сериозен финансов ресурс по линия на Европейските структурни и инвестиционни фондове и Националния план за възстановяване и устойчивост. За изпълнение на заложените приоритети,

цели и мерки в ПИРО, общинска администрация търси източници на финансови средства извън общинския бюджет – Национален план за възстановяване и устойчивост, европейски програми, финансирани от фондовете на ЕС, Програмите за трансгранично и транснационално сътрудничество, Национални програми, финансирани от държавния бюджет и други донорски програми.

V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

Изпълнението на ПИРО Кнежа изисква дългосрочни усилия, но той може да се изпълни успешно само ако се прилага стъпка по стъпка, т.е. като се изпълняват поетапно отделните проекти, залегнали в него с осигуряване на адекватна информираност, участие и мотивация на заинтересованите страни и цялата местна общност. Предоставената информация очертава в основни линии постигнатите резултати по изпълнението на Общинския план за развитие през изминалата една година. Приоритетите и дейностите са в изпълнение на цялостния план за развитие на Община Кнежа и се степенуват според трайността и полезността на последиците от тях за настоящето и бъдещето на общината.

Според изготвения Доклад за резултатите от извършената Междинна оценка на изпълнението на ПИРО Кнежа, за подобряване на резултатите, следва да се обърне внимание на следното:

- ❖ Насърчаване на партньорските взаимоотношения между частния бизнес и общината;
- ❖ Обособяване на стабилна връзка между публичните и частните субекти, което би могло да спомогне за постигането на общи цели;
- ❖ Предприемане на инициативи и дейности, с които да се постигне напредък по изпълнението на Приоритет 1 и Приоритет 2 .

Годишният доклад за 2024 г. за наблюдение на изпълнението на План за интегрирано развитие на Община Кнежа за периода 2021-2027 г. е изготвен при спазване на приложимото законодателство, добрите практики в тази област и в условия на максимална прозрачност.

ЦВЕТОМИР МИЛОВСКИ
Зам.-кмет на Община Кнежа

Изготвил:
Галя Шугльова – гл.експерт ПЕФМС

